

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 071 115/99-4013
 Signatura: bg1ks101

Oblastní pracoviště č. 7 České Budějovice
 Okresní pracoviště České Budějovice

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Základní umělecká škola Karla Komzáka Týn nad Vltavou
 náměstí Míru 1, okres České Budějovice
 375 01 Týn nad Vltavou

Identifikátor ředitelství: 600 057 941

IZO: 102 003 416

Ředitel školy: Mgr. Pavel Píha

Zřizovatel: Město Týn nad Vltavou

Adresa zřizovatele: náměstí Míru 2, 375 01 Týn nad Vltavou

Příslušný školský úřad: Školský úřad České Budějovice
 Nerudova 59, 370 01 České Budějovice

Termín inspekce: 7. 6. a 10. 6. 1999

Inspektoři: Mgr. Jindřich Bešťák, Marie Kučerová

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů:
 Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Zpráva o činnosti školy v roce 1997 a další písemné aktualizované podklady ředitele školy, rozvrhy hodin, třídní knihy, programy koncertů žáků školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ
--

Základní umělecká škola v Týně nad Vltavou zůstává nadále jednooborovou školou zaměřenou na hudební vzdělávání žáků. Vzdělávací program školy, nabídka vyučovaných předmětů, zde má již dlouhodobější tradici a celkově vyhovuje místním potřebám a zájmu o základní umělecké vzdělávání. Ředitel školy a zřizovatel město Týn nad Vltavou dbají na vytváření dobrých podmínek pro činnost školy. Budova byla postavena a slouží svému účelu od roku 1974.

1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

Škola má dostatek kvalitních učeben pro zajištění individuální nástrojové výuky a pěvecké hlasové výchovy, některé větší učebny vyhovují i pro skupinovou výuku v předmětu komorní hra. Počet učeben umožňuje organizačně zajistit výuku většího počtu učitelů s částečnými úvazky tak, aby se v učebnách v průběhu týdne mohli vystřídat. Ředitelna školy je rovněž využívána pro výuku. Pro hudební nauku byla vyčleněna prostorná učebna s 26 pracovními místy pro žáky. Po stavebních úpravách proti působení vlhkosti opět dobře slouží sálek s kapacitou 50 míst - probíhají zde interní žákovské koncerty, jejich příprava i výuka. Závěrečné koncerty jsou pořádány v sále Společenského domu v Týně nad Vltavou.

Žáci mají v přízemí prostorově vyhovující šatnu, dojíždějící žáci zde mohou případně počkat na dopravní spoj. Učitelé mají k dispozici sborovnu. Menší místnosti zbývají i pro sklad hudebních nástrojů a pro úklidové prostředky. V každém podlaží školy je WC.

Ve vztahu ke sledovaným předmětům bylo hodnoceno vybavení školy.

V učebně hudební nauky je pianino, potřebná audiotechnika s CD, drobné rytmické a melodické nástroje. Ve třídách klavírního oddělení a v sálku jsou pianina (klavírní křídlo škola nemá). Akordeonové oddělení je dostatečně vybaveno nástroji různé velikosti, některé mohou být v případě potřeby žákům zapůjčeny. Nově byly zakoupeny dva keybordy Yamaha - od školního roku 1998/99 byla v menším rozsahu zahájena výuka hry na elektronické klávesové nástroje, účelně jsou využívány i mnohostranné doprovodné možnosti těchto nástrojů. Škola vlastní vzhledem k počtu žáků v dechovém oddělení dostatek dřevěných a žesťových dechových nástrojů. Vybavení bylo rozšířeno o klarinet a lesní roh, o dvě kvalitní zobcové flétny pro účely sólové a komorní hry. Hudební nástroje jsou dobře udržovány, dle potřeb opravovány a pianina laděna. Dle finančních možností jsou třídy postupně vybavovány novým nábytkem.

Každé nástrojové oddělení má dostatek notových materiálů, průběžně jsou pořizovány nové tituly, sloužící inovacím obsahu výuky. Učitelé mají k dispozici dostatek další odborné literatury. Nově byl pořízen kopírovací přístroj.

Prostorové podmínky a vybavení školy pro výuku ve sledovaných předmětech má spíše nadprůměrnou úroveň.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Prostředí budovy školy a učeben poskytuje žákům příjemné, esteticky pěkně upravené prostředí pro pocitově příznivé prožívání odpoledního času v základní umělecké škole. (pořádek a čistotu, vkusnou výzdobu, květiny, zrcadla, částečně i nový nábytek)

Přestávky ve výuce jsou v potřebném rozsahu zařazeny mezi hodinami hudební nauky. V individuální výuce je v některých případech vyučován i větší počet hodin bez přestávek - důvodem je potřeba vyhovět dojíždějícím žákům, zejména však snaha dojíždějících učitelů zařadit do odpoledního rozvrhu potřebný počet hodin. Daný stav však není z hlediska organizace výuky, především pro činnost učitele, optimální. Kladem je naopak časté dělení vyučovacích hodin mladších žáků na dvě lekce týdně, což lépe vyhovuje psychohygienickým podmínkám odpolední výuky. V činnosti učitelů nebyly zaznamenány nedostatky, které by ve vztahu k žákům mohly být příčinou vnitřních negativních prožitků, případně neúměrné stresové zátěže. Naopak v každém hudebním oddělení byly zaznamenány pedagogicky adekvátní až vynikající přístupy k individualitě žáka.

Psychohygienické podmínky výuky ve sledovaných předmětech byly celkově nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Škola má v tomto školním roce celkem 16 pedagogických pracovníků, z toho však 13 má částečné úvazky (v rozsahu 5 - 19 vyučovacích hodin týdně), pouze 3 pedagogičtí pracovníci včetně ředitele mají plné úvazky. Celkem 8 učitelů je dojíždějících a 4 jsou v důchodovém věku. Zde stále platí vyjádření ředitele v poslední zprávě o činnosti školy, kde je uvedeno, že příčiny určité personální nestability leží mimo působnost školy a mají dlouhodobý charakter - dojíždění, mateřské dovolené, hlavní pracovní poměry v Českých Budějovicích (ZUŠ, konzervatoř, pedagogická fakulta). Vysoký počet externích a dojíždějících učitelů komplikuje organizaci a zajišťování některých interních úkolů a akcí školy, případně dalších veřejných aktivit. Na druhé straně daný počet učitelů umožňuje realizovat výuku v bohatší skladbě vyučovacích předmětů při zachování požadavku na pedagogickou a odbornou způsobilost výuky. Z tohoto hlediska je personální zajištění výuky ve sledovaných předmětech bez větších nedostatků.

Personální podmínky ve sledované výuce mají spíše nadprůměrnou úroveň.

4 Plnění učebních osnov

Plnění osnov bylo sledováno v klavírním, dechovém, akordeonovém a pěveckém oddělení hudebního oboru a v hudební nauce. Kontrolou třídních knih, hospitacemi a shlédnutím třídní předehrávky žáků v dechovém oddělení bylo ověřeno, že obsah výuky odpovídá platným osnovám při respektování míry talentu, individuálních předpokladů, schopností a zájmů žáků.

Diferenciace požadavků je mj. zajištěna využitím možností učebních plánů - 3 výrazně talentovaní žáci mají rozšířené vyučování (žák dechového oddělení byl přijat ke studiu hry na klarinet v konzervatoři). Celkem 10 žáků má zvýšenou míru dotace individuální výuky na 1,5 vyučovacích hodiny týdně v předmětech hra na klavír, akordeon, kytaru a v pěvecké hlasové výchově. Další nástrojové a hudební dovednosti žáků byly rozvíjeny v předmětech komorní hra a sborový zpěv (celkem 13 hodin v úvazcích učitelů, další aktivity byly prováděny nad rámec stanovených úvazků).

Osnovy základního uměleckého vzdělávání ve sledované výuce jsou plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Kvalita vyučování byla hodnocena na základě 15 provedených hospitací v předmětech hudební nauka, hra na klavír, akordeon, zobcovou flétnu, klarinet a v předmětu pěvecká hlasová výchova. Celkem 14 hospitovaných hodin bylo hodnoceno v pásmu nadprůměru, z toho 5 hodin mělo výraznou převahu pozitiv a 5 hodin bylo vynikajících.

Výuka byla zaměřena převážně k přípravě na vykonání ročníkové postupové zkoušky a k přípravě žáků na závěrečný koncert školy. Ve třídě dechového oddělení byla shlédnuta třídní žákovská předehrávka za účasti rodičů žáků.

Hudební nauka

Cílem sledovaných hodin v 1. a ve 2. ročníku byla příprava žáků na pěvecké vystoupení při závěrečném koncertu školy a opakování základních teoretických znalostí. Učitel vyučující hudební výchovu v základní škole celkově standardním způsobem a bez úvodní hlasové rozcvičky se žáky procvičil vybrané písně a sám doprovázel na klavír. Dbal na dodržení rytmické, melodické a textové předlohy. Pěvecké činnosti jsou v hodinách

zařazovány pravidelně, žáci zpívají s chutí, rytmicky a intonačně správně. Opakování znalostí a rytmických dovedností prokázalo jejich celkově dobrou úroveň. Učiteli se převážně dařilo udržet činnostní charakter výuky, méně efektivně probíhala oprava písemně zadaného úkolu ve větší skupině žáků 2. ročníku. Zde mohlo být lépe promyšleno využití písňového materiálu pro následné opakování (toto bylo zdařileji provedeno v 1. ročníku). V hodinách převládala atmosféra aktivní vzájemné spolupráce a zájmu o prováděné činnosti.

Výuka hudební nauky měla spíše nadprůměrnou úroveň.

Hra na klavír

Sledovaná výuka ve třídách dvou učitelek byla promyšleně plánována i připravena. V individuálních studijních plánech je zohledňována míra talentu a schopností jednotlivých žáků. Systematicky jsou rozvíjeny technické dovednosti s ohledem na styl hraných skladeb, smysl pro rytmus, improvizace i klavírní doprovod. V souladu s požadavky učebních osnov jsou zařazovány také skladby ze čtyřruční klavírní literatury.

Ve sledované výuce byl kladen důraz na motivaci, na kvalitní dokončení přípravy žáků k postupové zkoušce. Učitelky dbaly na kvalitu tónu a uvolnění paží, na porozumění obsahu hraných skladeb a na efektivní domácí procvičování zadaných úkolů. Žákům názorně předehrávaly, byly vlídné, trpělivé i důsledné, často žáky chválily.

Žáci byli na hodiny velmi dobře připraveni, s chutí a zájmem plnili pokyny učitelek, měli výborné návyky. Stejně dobře spolupracovali žáci klavírního a pěveckého oddělení pod vedením učitelů při přípravě společného vystoupení při postupových zkouškách a na závěrečném koncertu žáků.

Výuka hry na klavír měla ve sledovaných hodinách celkově nadprůměrnou úroveň.

Sólový zpěv

Výuka byla výborně připravena. Učitel velmi dobře zná hlasové možnosti žáků a dle toho pečlivě vybírá široké spektrum písní lidových i umělých. Ve sledovaných hodinách dokázal žáky stále motivovat, citlivě s nimi komunikoval, vzorově předváděl části písní. S ohledem na obsah písní bylo dbáno na celkovou hlasovou hygienu, správné frázování a dechovou oporu, dynamickou stavbu, rytmickou přesnost, správnou výslovnost a uvolnění mluidel.

Žáci měli velmi dobré návyky, pracovali soustředěně, s chutí a kultivovaně zpívali. Přínosem je spolupráce s klavírním oddělením, kdy mladší žáci pěveckého oddělení jsou doprovázeni spolužáky-klavíristy.

Výuka sólového zpěvu byla hodnocena jako nadprůměrná.

Hra na akordeon

Hospitace potvrdily tradičně velmi dobrou úroveň výuky a dosahovaných výsledků ve hře na akordeon. Základem je vysoká pedagogická a odborná úroveň činnosti učitelky. V dobře plánované a promyšlené výuce jsou osvojované technické nástrojové dovednosti podřízeny vlastnímu cíli výuky - rozvíjení hudebního cítění a schopnosti správně a působivě interpretovat písně a skladby z různých hudebně-stylových a žánrových oblastí (transkripce hudby z 18. a 19. století, ukolébavka, pochod, polka).

Výuka byla vedena ve velmi příznivé atmosféře, která byla vytvářena laskavým způsobem komunikace učitelky se žáky, motivující pochvalou, respektováním individuality žáka, ale též vhodně uplatňovaným kritickým rozborem nedostatků, ke kterému jsou žáci

učitelkou vedeni. Pro názornost slovního výkladu o cvičených skladbách velmi dobře využívala předehrávání na nástroj. Žáci prokazovali dobré pracovní návyky, zaujetí hrou na akordeon, s učitelkou dobře spolupracovali. Pěstována je hra z paměti, elementární improvizace a komorní hra. Úroveň hry žáků ve sledovaných ročnících plně odpovídala požadavkům osnov.

Výuka hry na akordeon je na vynikající úrovni.

Hra na dechové nástroje - zobcovou flétnu a klarinet.

Učitelé dechového oddělení měli zpracovány studijní plány žáků v souladu s požadavky osnov. Hospitace potvrdily, že nástrojové a další hudební schopnosti a dovednosti žáků těmto požadavkům odpovídají. Kromě základní školy hry na nástroj jsou zařazovány etudy a cvičení na rozvíjení nástrojové techniky, sólové přednesové skladby a dueta zejména z barokní, ale i ze soudobé literatury.

Učitelé dbali na odlišení základních artikulací, temp a rytmů a na potřebné dechové frázování. V hodinách dvou učitelů nebylo množství zadávané látky s požadavkem na co možná bezchybné provedení vyváženo důslednějším postupem při vytváření podmínek pro celkovou větší uvolněnost celého hracího a dechového aparátu žáka ve prospěch větší lehkosti hry a kvalitního tónu v celém užívaném rozsahu nástroje. Toto se dobře dařilo ve sledované výuce žákyně 4. ročníku, ve které učitel pedagogicky vynikajícím způsobem komunikace vytvářel atmosféru partnerské spolupráce. Nástrojová technika a kvalitní tón se stávaly prostředkem pro vnímání, přemýšlení a nacházení smyslu hry na nástroj v hudebním obsahu a v jeho kráse. Zařazený poslech části koncertu A. Vivaldiho pro zobcovou flétnu byl současně výbornou motivací pro plánovanou další výuku na altovou zobcovou flétnu. Kladem je i kvalitní hra učitele na tento nástroj.

Žáci ve všech sledovaných hodinách s učiteli aktivně spolupracovali, hráli se zjevným zájmem - výuka celkově dobře plní své výchovné cíle.

V rozšířené výuce hry na klarinet bylo dosaženo jednoho z vrcholných cílů základního uměleckého vzdělávání - žák byl přijat ke studiu v konzervatoři. Vlastní výuka byla vedena na platformě partnerské spolupráce a kritické diskuse při dotváření interpretačního výrazu studovaného nástrojového koncertu, jehož část bude uvedena na závěrečném koncertu školy.

Výuka hry na dechové nástroje měla celkově výraznou převahu pozitiv. Ve třídách dvou učitelů byla výuka hry na zobcovou flétnu hodnocena jako spíše nadprůměrná. Výuka hry na klarinet a hry na zobcovou flétnu v další třídě měla vynikající úroveň.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

V rámci sledovaných předmětů dosahuje škola řady pozitivních výsledků.

V období let 1997 - 99 byli celkem čtyři žáci přijati k studiu v konzervatoři (dva žáci ke hře na klarinet, jeden na akordeon a jedna žákyně na pěvecké oddělení).

Soutěži základních uměleckých škol vyhlášených MŠMT ČR cyklicky pro jednotlivé nástrojové obory se škola pravidelně účastní. V oblastních i v ústředních kolech patří k úspěšným zejména akordeonové oddělení. V letošním školním roce škola získala 1. místo v oblastním a 3. místo v ústředním kole ve hře na akordeon. Úspěchů v oblastním kole dosahuje i klavírní a pěvecké oddělení - v letošní soutěži to byly dvě 3. místa v příslušné kategorii soutěže. Soutěž ve hře na dechové nástroje nebyla v tomto školním roce vypsána, v posledním ročníku však žák dechového oddělení získal v oblastním kole 3. místo ve hře na trubku.

Žáci školy se účastní i dalších soutěží. V pěvecké soutěži „Karlovarský skřivánek“ škola získala 1. místo, z Hořovic si akordeonisté přivezli 4. místo v soutěži „Populár 98“. Kytaristé se zúčastnili regionální soutěže „Zlivská kytara“ se ziskem 1. a 3. místa.

V hospitacích ve skupinové a individuální výuce byl pozorován pozitivní formativní vliv výuky na žáky, zejména v získávaných specifických schopnostech, dovednostech a znalostech, v projevovaném zájmu o umělecké vzdělávání, které mj. předpokládá pravidelnou a soustavnou domácí přípravu. Žáci se aktivně seznamují s hodnotnou hudbou v širokém spektru historických uměleckých slohů i současných hudebních žánrů. Učí se hudbu vnímat, prožívat a aktivně provozovat a ta se stává součástí jejich estetického nazírání světa.

Žáci byli ve sledovaných činnostech aktivní, chovali se kultivovaně a ve vztahu k dospělým zdvořile.

Dosahované výsledky mají výraznou převahu pozitiv.

7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost

Tato oblast činnosti školy není upravena vzdělávacími dokumenty ZUŠ, představuje však organickou součást její výchovně-vzdělávací působnosti s nemalým podílem na veřejném kulturním dění ve městě. Určité limity těchto aktivit představují současné personální podmínky školy (počet pedagogických pracovníků s částečnými úvazky, dojíždějící učitelé, mateřské dovolené aj.), které do určité míry komplikují přípravu a organizační zajištění některých akcí školy - např. běžných interních koncertů žáků. Z výše uvedených důvodů se v letošním školním roce neuskutečnil celoškolský vánoční koncert. Přesto lze zaznamenat celou řadu interních a veřejných akcí školy, které ve svém souhrnu představují nezanedbatelná pozitiva v její činnosti.

Učitelé všech tříd připravují a v sále školy dvakrát ročně pořádají třídní žákovské přehrávky za účasti rodičů. Tím je zajištěna jedna z velmi účinných forem kontaktů a spolupráce učitelů s rodiči. Ve Společenském domě v Týně nad Vltavou škola pořádá zpravidla dva celoškolské koncerty - v letošním školním roce pouze závěrečný žákovský koncert v červnu.

Během školního roku se však uskutečňuje celá řada různých pravidelnějších nebo příležitostných vystoupení žáků i učitelů. Sem patří časté vystupování v kostele sv. Jakuba v Týně nad Vltavou (malý pěvecký sbor a instrumentalisté), účinkování při vernisážích v městské galerii Art Club, případně při akcích pořádaných městským muzeem, pravidelná setkání se staršími spoluobčany-důchodci. Při těchto akcích se žáci představují i v menších školních instrumentálních souborech, jako je např. „Týnská kapela“, folkový instrumentální soubor, akordeonisté, menší pěvecký sbor a pod. Do roku 1997 měla škola i malý dechový orchestr. V roce 1997 uvádí ředitel školy celkem 22 vystoupení žáků a učitelů.

Spolupráce se školami v Týně nad Vltavou je v zásadě omezena na aktivity v rámci vyhledávání talentovaných dětí v mateřských školách.

Další aktivity představují nemalou součást výchovně-vzdělávací působnosti školy, pouze pořádání běžných interních žákovských koncertů je z výše uvedených organizačních důvodů částečně omezeno. Celkově však převažují klady spíše na nadprůměrné úrovni.

ZÁVĚRY

Škola poskytuje žákům a učitelům velmi dobré prostorové podmínky a vybavení pro základní umělecké vzdělávání žáků v hudebním oboru ZUŠ. Na podkladě dobré spolupráce se zřizovatelem je vybavení školy dobře udržováno a postupně dále zkvalitňováno.

Výuka žáků ve sledovaných předmětech je zajištěna učiteli s příslušnou pedagogickou a odbornou způsobilostí, případně s dlouholetou uměleckou praxí. Vysoký počet dojíždějících a učitelů s částečnými úvazky komplikuje organizaci a zajišťování některých interních úkolů a akcí školy. Na druhé straně daný počet pedagogických pracovníků umožňuje zachovat výuku v bohatší skladbě vyučovaných předmětů při zachování požadavku na odbornou a pedagogickou způsobilost.

Učební osnovy v hospitovaných předmětech jsou plněny. Výuka měla převážně nadprůměrnou úroveň, pět z patnácti hospitovaných hodin bylo vynikajících.

Dosahované výsledky základního uměleckého vzdělávání mají výraznou převahu pozitiv, k tomu přispívají i další veřejné aktivity školy, uskutečňované nad rámec stanoveného učebního plánu výuky.

Podmínky a průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech hudebního oboru mají celkově nadprůměrnou úroveň.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu

Jindřich Bešťák v. r.

členka týmu

Marie Kučerová v. r.

V Strakonících dne 24. 6. 1999

Přílohy: nejsou

Inspekční zprávu jsem převzal dne 28. 6. 1999

razítko

Podpis ředitele školy:

Pavel Píha v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu

inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Týn nad Vltavou Náměstí Míru 2, 375 01 Týn nad Vltavou	1999-07-01	129/99
Školský úřad: České Budějovice Nerudova 59, 370 01 České Budějovice	1999-07-01	130/99

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
–	–	Připomínky nebyly podány